

raadsgriffie

Retouradres Postbus 511 2003 PB Haarlem

Aan de (schaduw) raadsleden
Cc leden B&W

Datum 22 januari 2013
Referentienr. 2013/33759
Contactpersoon B. Nijman
Doorkiesnummer 023-5113031
E-mail adres bnijman@haarlem.nl
Onderwerp werkplan gemeenteraad en griffie 2013

Beste (schaduw) raadsleden,

Hierbij ontvangt u het (concept) werkplan gemeenteraad en griffie 2013. Het staat op de agenda van de commissie Bestuur van 7 of 14 februari a.s. U ontvangt het allemaal, zodat u het kunt gebruiken in de fracties.

Als u in uw fractievergadering behoefte heeft aan een toelichting, kom ik graag. Ook de presidiumleden kunt u daarvoor vragen.

In het werkplan zit een aantal zaken, waarover de cie Bestuur in het kader van dit werkplan een akkoord wordt gevraagd. Instemming met het werkplan impliceert steun voor de daarin opgenomen projecten en activiteiten.

Graag attendeer ik u in ieder geval op de volgende punten.

- In het werkplan staat een raadscampagne/cursus raadslid die wordt verzorgd door de burgemeester samen met o.a. raadsleden; de voorbereiding hiervan is vanwege noodzakelijk tempo ter hand genomen;
- In het werkplan staat deelname aan de dag van de democratie. Hieraan wordt, wil het doorgaan, actieve deelname vanuit de politieke partijen verwacht;
- Heeft de raad behoefte aan een evaluatie van de controlerende rol, n.a.v. het project Zijlpoort.

Met vriendelijke groet,

Ben Nijman

WERKPLAN GEMEENTERAAD EN GRIFFIE HAARLEM 2013

Raadsgriffie Haarlem, januari 2013

2012/33759

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding en leeswijzer	1
2	Terugblik 2012	1
2.1	Kadernota en begroting.....	1
2.2	Concernhuisvesting.....	1
2.3	Vergaderstelsel.....	2
2.4	Raadspresidium.....	2
2.5	Seniorenconvent.....	4
2.6	Planning en transparante processen.....	4
2.7	Rekenkamercommissie.....	4
2.8	Auditcommissie.....	4
2.9	Commissie Beroep en bezwaarschriften.....	4
2.10	Werkgroep informatiewaarde.....	5
2.11	Personalia.....	5
2.12	Communicatie.....	5
2.13	Aandacht voor effectief samenspel met raad, BenW en ambtelijke organisatie.....	6
2.14	Driehoek.....	6
2.15	Trainingen en kennisontwikkeling.....	6
2.16	Catering.....	6
2.17	Kwaliteit stukken.....	6
3	Werkplan 2013	8
3.1	Inleiding.....	8
3.2	Activiteiten en aandachtspunten.....	8
3.2.1	Traject kadernota 2013.....	8
3.2.2	Aandacht voor processen en positionering van de raad.....	8
3.2.3	Functioneren vergaderstelsel.....	8
3.2.4	Rekenkamercommissie.....	8
3.2.5	Politieke activering en bewustwording.....	9
3.2.5.1	Cursus gemeenteraadslid en communicatie over het raadswerk.....	9
3.2.5.2	Dag van de democratie.....	9
3.2.6	Kennisontwikkeling.....	9
3.2.7	Raadscommunicatie in 2013.....	9
3.2.8	Vernieuwing BIS, digitalisering stukkenstroom en papierloos werken raadsleden.....	10
3.2.9	Uitzenden raadsvergaderingen.....	10
3.2.10	Een veilige omgeving voor de raadsleden en bestuurders.....	10
4	Werkplan griffie	11
4.1	Inleiding.....	11
4.2	Positie griffie.....	11
4.3	formatie en taken griffie.....	11
4.4	Informatie voor raadsleden.....	12
4.5	Werkzaamheden.....	12
4.6	Formatie.....	12
4.7	Projecten.....	12

1. Inleiding en leeswijzer

Raadspresidium en griffie presenteren met genoegen het jaarlijkse werkplan van gemeenteraad en griffie, waaraan de raadscommissie Bestuur op haar fiat heeft gegeven.

In dit werkplan staat hoe de gemeenteraad in 2013 wil functioneren en zich daarin wil ontwikkelen. In het werkplan staat dus niet de planning van alle inhoudelijke onderwerpen die de gemeenteraad in 2013 gaat behandelen. Voor die planning zijn andere instrumenten, zoals de begroting en de termijnagenda.

Het werkplan begint met een terugblik op 2012. Van daaruit wordt de lijn uitgezet naar 2013 en volgen de aandachtspunten en activiteiten voor 2013. In het werkplan 2012 heeft de Haarlemse raad een definitie gegeven van een goede gemeenteraad: goede, persoonlijke verhoudingen, naar buiten gericht, helder in processen en rolverdeling, inhoudelijk scherp debat, besluitvaardig en transparant over compromissen. Ook voor 2013 geldt deze ambitie.

Het werkplan 2013 geeft ook invulling aan het programma Burger en Bestuur uit de programmabegroting 2013, voor zover de gemeenteraad daaraan bijdraagt. Daarbij gaat het om het betrekken van burgers bij voor hen belangrijke onderwerpen, de informatievoorziening en communicatie. 2013 is het laatste volle jaar voor de raadsverkiezingen van maart 2014. In dit jaar bereiden de politieke partijen zich voor op de verkiezingen via het opstellen van een programma en kandidatenlijsten.

Het werkplan van de griffie sluit aan bij de aandachtspunten en prioriteiten van de gemeenteraad.

2 Terugblik 2012

2012 was het tweede volle jaar van deze gemeenteraad en dit college van B en W. Dit is altijd een belangrijk jaar, omdat in zo'n jaar de effecten zichtbaar worden van het coalitieakkoord en mede daarop gebaseerde kadernota's en begrotingen. In deze terugblik wordt allereerst beschreven hoe de raad in 2012 heeft gewerkt. Daarbij wordt ingegaan op een aantal ontwikkelingen die van betekenis zijn voor het functioneren van de raad.

2.1 Kadernota en begroting

Ook in 2012 was de totstandkoming van de kadernota een belangrijk proces, met daarin het meerjarig financieel beleid, inclusief de verdere invulling van bezuinigingen. Om dit tot een goed einde te brengen, was het van grote betekenis de discussie over belangrijke onderwerpen voorafgaand aan het verschijnen van de kadernota te voeren. Het raadspresidium vroeg B en W om voor de belangrijkste onderwerpen met een nota naar de desbetreffende raadscommissie te komen ten behoeve van een verdiepende, oriënterende discussie. Dit bood ook de gelegenheid om betrokken burgers en organisaties de gelegenheid te geven om vroeg in het proces mee te discussiëren.

Deze aanpak werkte in het algemeen goed, zij het dat voor een aantal onderwerpen de nota vanuit B en W pas kort voor de raadsbehandeling van de kadernota beschikbaar kwam.

De thema-discussies gingen over de financieel-economische context, de bereikbaarheid, beheer en onderhoud, inrichting sociaal domein, bouwleges, parkeeropbrengst en grondbeleid.

Om tijdens de raadsbehandeling van de kadernota en begroting voldoende tijd en aandacht te hebben voor de inhoud van kadernota en begroting, maakten de fractievoorzitters met succes de afspraak om het aantal moties te beperken.

De vragen die de raadsleden van te voren stelden over de kadernota en de begroting werden in 2012 voor het eerst en naar tevredenheid rechtstreeks ambtelijk beantwoord zonder tussenkomst van B en W.

2.2 Concernhuisvesting

Het project concernhuisvesting vroeg in 2012 eveneens aandacht, o.a. door het verschijnen van een onderzoeksrapport van de rekenkamercommissie over het onderdeel Zijlpoort. Het rapport was aanleiding voor wethouder Pieter Heiliegers om af te treden. Hij werd opgevolgd door Cornelis Mooij.

2.3 Vergaderstelsel

Op een enkele uitzondering na, vinden alle bijeenkomsten van de gemeenteraad plaats op de donderdagavond. In een driewekelijkse cyclus zijn er raadsvergaderingen en commissievergaderingen van de raadscommissies Bestuur, Beheer, Samenleving en Ontwikkeling.

Tijdens de zogeheten raadsmarkt vinden informatieve bijeenkomsten en stadsgesprekken met burgers en organisaties plaats. Vanwege de prioriteit die de gemeenteraad geeft aan gesprek en ontmoeting met burgers en organisaties is hiervoor binnen het vergaderstelsel apart ruimte gemaakt.

In 2012 vonden 8 stadsgesprekken plaats over

- Woonvisie Haarlem
- Transitie sociaal domein
- Parkeervisie
- Ondernemersfonds
- Roze raadsmarkt
- Afstemming WMO-raad
- Minimabeleid
- Onderwijs

Bezoekers raadsbijeenkomsten	2012	2011	2010	2009
cie Bestuur	39	122	54	69
Cie Beheer	254	416	306	284
cie Ontwikkeling	502	372	466	837
cie Samenleving	393	943	158	167
raadsvergadering	477	662	584	572
raadsmarkt	288	568	288	477
Totaal	1954	3083	1856	2406

In 2012 was er veel publieke belangstelling bij de commissie Ontwikkeling (bestemmingsplan Koninginnebuurt). De commissies Beheer en Samenleving hadden wat minder bezoekers dan in 2011 (bezoekersparkeren, unilokatie).

De belangstelling van raadsleden en schaduwraadsleden voor de raadsmarktbijsamenkomsten, ook voor de informatieve, is groot. Bij de voorbereiding worden enige raadsleden betrokken, zodat de bijeenkomst aansluit op de behoefte van de raadsleden.

2.4 Raadspresidium

De commissievoorzitters vormen samen met de burgemeester en de plaatsvervangend raadsvoorzitter het raadspresidium. Voor een goede verbinding met de gehele raad is nog een extra raadslid toegevoegd. In het raadspresidium zitten de leden niet namens hun fractie, maar vanuit het perspectief van de raad als geheel.

Het presidium, en daarbinnen de commissievoorzitters, zorgen er, ondersteund door de raadsgriffie, voor dat de raad in de positie is om zijn werk goed te kunnen doen. Dit behelst de ordening van vergaderingen van de raad (inclusief afstemming), commissies en raadsmarkt. En daarnaast ook de zorg voor goede procedures en processturing.

De voorzitters geven leiding aan de vergaderingen, zorgen voor aan aantrekkelijke en prettige vergaderingen en dragen eraan bij dat onderwerpen goed worden bediscussieerd.

Het presidium heeft oog voor proces en de efficiency en helpt daarmee het functioneren van de raad te verbeteren. Het presidium opereert vanuit de door de gemeenteraad geformuleerde principes voor een goed functionerende raad.

Het presidium heeft ook in 2012 het initiatief genomen voor een werkconferentie met fractievoorzitters, college en ambtelijke top. Samen met de fractievoorzitters was een mooi resultaat dat zowel bij kadernota als begroting aanzienlijk minder moties werden ingediend. Daardoor was de kadernota en begrotingsbehandeling meer op hoofdlijnen en minder van de hak op de tak.

De principes voor een goed functionerende gemeenteraad (uit werkplan 2012)

- **De gemeenteraad stuurt aan de voorkant (kaders) en controleert aan de achterkant**
De politieke verschillen komen in de discussies aan de voorkant tot uitdrukking. In de controlerende rol (is de uitvoering doelmatig en effectief en conform de vastgestelde kaders), werkt de raad in principe als eenheid.
- **Heldere rolverdeling raad – B en W**
Het gemeentebestuur als geheel werkt doelmatig en effectief in een duidelijke rolverdeling. De raad stelt de kaders en controleert of de uitvoering conform de kaders gebeurt. BenW ondersteunen de raad bij de totstandkoming van de kaders en zijn verantwoordelijk voor de uitvoering en leggen daarover verantwoording af.
- **Open kanaal raadsleden-ambtenaren**
De raadsgriffie verzorgt (m.u.v. de secretaris RKC, die inhoudelijke ondersteuning geeft) de procesmatige ondersteuning van de gemeenteraad en de raadsleden. De inhoudelijke ondersteuning van de gemeenteraad en de raadsleden wordt verzorgd door de ambtelijke organisatie. Dit betekent dat raadsleden gemakkelijk toegang tot de ambtenaren hebben en dat deze een open houding hebben t.o.v. vragen om informatie en ondersteuning. Deze toegankelijkheid is gewaarborgd in een verordening.
- **De gemeenteraad is transparant en controleerbaar**
Alle vergaderingen van de gemeenteraad en zijn commissies en de daar te behandelen stukken zijn in principe openbaar en worden van tevoren duidelijk gecommuniceerd. De griffie verzorgt de algemene communicatie. Behandelend ambtenaren informeren gericht de hen bekende betrokkenen en belanghebbenden.
Alleen onderwerpen en stukken die op grond van de criteria uit de WOB geheim zijn, worden in beslotenheid behandeld. Politieke gevoeligheid of gevoeligheid in de samenleving is geen reden voor geheime behandeling. Stukken blijven niet langer geheim dan strikt noodzakelijk.
De maatschappelijke functies van raadsleden worden uit het oogpunt van transparantie actief gepubliceerd op de gemeentelijke website.
- **Iedereen die wil, kan meedoen, open en laagdrempelig**
Griffie en de afdeling communicatie besteden, ter ondersteuning van de volksvertegenwoordigende rol van de raad, veel aandacht aan het geven van informatie over:
  - * wie de raadsleden zijn en hun bereikbaarheid;
  - * welke onderwerpen op welk moment aan de orde komen en welke mogelijkheden betrokkenen en geïnteresseerde burgers hebben om mee te praten.Om deze communicatie te kunnen verzorgen, hecht de raad groot belang aan tijdige aanlevering van informatie en stukken vanuit B en W en de ambtelijke organisatie.
Tijdens commissievergaderingen en bij de inrichting van andere bijeenkomsten wordt aandacht besteed aan de laagdrempeligheid voor bezoekers, ook en juist voor degenen die niet gewend zijn om deel te nemen aan een dergelijke vergadering. Binnen de gemeenteraad zijn afspraken gemaakt die te maken hebben met de aandacht en gastvrijheid t.o.v. bezoekers.
- **Efficiënt en effectieve werkwijze**
Een efficiënte en effectieve werkwijze is om een aantal redenen belangrijk.
De gemeenteraad wil een afspiegeling zijn van de Haarlemse bevolking. Dit betekent dat de raadsleden het raadswerk moeten kunnen combineren met een baan, gezin, familie, maatschappelijke activiteiten. Dit betekent onder meer voor de organisatie van het raadswerk, dat het mogelijk moet zijn (ambitie) om dit in een redelijk aantal uren te kunnen doen, bijv. gemiddeld zo'n 20 uur per week. Dat betekent ook dat de vergaderingen om 23.00 uur klaar moeten zijn. Dit vraagt van de gemeenteraad een efficiënte wijze van werken en vergaderen.
Een efficiënte werkwijze betekent, uiteraard met volledig behoud van democratische rechten, ook beheerst omgaan met inzet van instrumenten als schriftelijke vragen, interpellaties, rondvraag e.d.
Een heldere rolverdeling en rolvastheid tussen raad en BenW draagt eveneens bij aan een efficiënte werkwijze.

De presidiumleden vervullen de werkgeversrol voor de griffier. Eind 2012 is een raadsvoorstel aangeboden om het juridisch fundament onder de werkgeversrol te versterken.

2.5 Seniorenconvent

De gezamenlijke fractievoorzitters vormen het seniorenconvent. Zij regelen de personele kwesties binnen de raad, zoals de benoemingen in commissies en vertegenwoordigingen. Ook voeren zij periodiek de functioneringsgesprekken met de burgemeester. In het begin van 2012 is de procedure voor herbenoeming van burgemeester Bernt Schneiders afgerond met een positieve aanbeveling van de gemeenteraad. Het seniorenconvent vormt hiervoor de vertrouwenscommissie.

2.6 Planning en transparante processen

Om de raad op de goede momenten in hun kaderstellende positie te brengen, is de termijnagenda een belangrijk instrument. De termijnagenda is een overzicht van de onderwerpen (en planning) die in de commissies en de gemeenteraad aan de orde komen.

Voor de grotere onderwerpen (beleidsnota, project, bestemmingsplan), met name die van groot belang zijn voor burgers en organisaties, is de gewenste werkwijze dat wordt gestart met een startnotitie. In deze startnotitie staan de hoofdlijnen van de inhoud (welke vraagstukken worden aangepakt) en het proces (participatie, betrokkenheid raad en planning).

In 2011 waren er 7 startnotities:

- Cultuurnota
- Structuurvisie Openbare Ruimte
- kadernota
- subsidiesystematiek
- Kerntaken aanpak
- Papierloos werken raad
- Unilocatie

2.7 Rekenkamercommissie

Haarlem heeft een gemengde rekenkamercommissie, bestaande uit raadsleden en twee externe leden. De rekenkamercommissie ondersteunt vanuit een niet-politieke invalshoek de controlerende taak van de gemeenteraad door het uitvoeren van onderzoeken naar doelmatigheid en effectiviteit van beleid. In 2012 liep de termijn van externe leden Erik van der Putten en Ellen Naborn af. Als nieuwe leden traden Marlies de Vries en Jan van der Bij aan. De raadsleden Diane Kerbert, Rob de Jong en Cora-Yfke Sikkema konden de RKC niet goed combineren met werk en/of fractievoorzitterschap. Evert de Jongh, Gideon van Driel en Daphne Huysse werden in hun plaats lid van de RKC, waarbij Evert De Jongh de nieuwe voorzitter werd.

De RKC heeft in 2012 zes rapporten gepubliceerd. Een intensief project was het onderzoek Zijlpoort waarin op verzoek van de raad onderzoek is gedaan naar de besluitvorming rondom aankoop en ontwikkeling van het oude postkantoor.

2.8 Auditcommissie

En aantal raadsleden vormt, samen met o.a. de wethouder Financiën als adviseur, de auditcommissie. Deze commissie bevordert de afstemming van onderzoeken en controles die worden uitgevoerd en vervult daarnaast namens de raad het opdrachtgeverschap naar de accountant. In 2012 is de procedure afgerond voor de selectie van een nieuwe accountant en heeft de auditcommissie met de nieuwe accountant, PWC, werkafspraken gemaakt.

2.9 Commissie Beroep en bezwaarschriften

Haarlemse raadsleden bemensen de verschillende kamers van de commissie Beroep- en Bezwaar, die adviseren over ingediende bezwaarschriften. Hoewel dit werk veel tijd kost en er ook wel discussie is over deze rol in een duaal bestel, vinden de raadsleden het vooral waardevol om in deze commissie te zien hoe beleid in de praktijk uitpakt. In 2014 wordt deze taak van raadsleden naar verwachting

beëindigd. Met ingang van de nieuwe raadsperiode mogen raadsleden door een aanstaande verandering in de Gemeentewet, als uitvloeisel van het duale stelsel, geen deel meer uitmaken van commissies Beroep- en Bezwaarschriften.

2.10 Werkgroep informatiewaarde

Een aantal raadsleden fungeert sinds enige jaren voor de afdeling Concerncontrol als klankbord voor de kwaliteit van de bestuurlijke planning en control-documenten.

In 2012 heeft dit opgeleverd::

- Inzicht geven in meerdere gebieden en samenhang tussen diverse programma's en onderwerpen. Concreet is een paragraaf sociaal domein toegevoegd aan de programmabegroting;
- Eenvoudiger taalgebruik;
- Dieper uitwerken van beleidsthema's.

Tevens is uitvoering gegeven aan de motie van de raad om de burger te informeren over waar zijn geld aan wordt besteed. Zowel bij het Jaarverslag 2012 als de programmabegroting 2013 is een brochure voor burgers opgesteld. Deze zal in 2013 verder worden verbeterd. Tevens wordt in 2013 aandacht besteed aan de wens van de werkgroep om een verdiepingslaag aan te brengen waarbij prestaties en middelen gekoppeld zijn.

2.11 Personalia

In 2011 waren er personele wisselingen binnen de raad vanwege persoonlijke omstandigheden. Elmar Kal verving Tenda Hoffmans (Groen Links) tijdens haar zwangerschapsverlof. De eerste maanden van 2012 verving Dineke Lentz Mirjam Breed (D66).

Er waren in 2012 twee afsplitsingen. Fedde Reeskamp verliet de D66-fractie en ging verder als eenmansfractie. De raadsleden Ronald Hiltemann, Peter Schouten en Jan van de Manakker verlieten de SP-fractie en gingen verder als Haarlem Sociaal Lokaal.

Mirjam Otten (Trots op Nederland) sloot zich aan bij de VVD-fractie.

2.12 Communicatie

Raadsleden en fracties communiceren, vooral via internet, website en sociale media, over hun activiteiten. De lokale media (Haarlems Dagblad, Haarlem 105, huis aan huisbladen) besteden aandacht wat er in de Haarlemse politiek aan de orde komt en vervullen daarmee een belangrijke rol in de communicatie over de lokale democratie.

De griffie (namens de raad) en de afdeling communicatie (namens B en W en organisatie) voeden (in afstemming) deze media met informatie over wat er in de politieke gremia aan de orde komt.

Daarnaast zet de gemeente de eigen media in (website, stadskrant, sociale media) om bekendheid te geven aan de onderwerpen die in de gemeenteraad aan de orde komen en burgers en organisaties te informeren over de mogelijkheid om te participeren. In deze media krijgen ook raadsleden een platform voor het geven van informatie en het afleggen van verantwoording. De rubriek Raad en Daad geeft wekelijks een goed beeld van waar de raad mee bezig is.

In 2012 is een twitteraccount @HaarlemRaad de lucht in gegaan. Inmiddels volgen meer dan 400 mensen dit account.

Gast van de raad

Het programma voor Gast van de Raad is in 2012 uitgebreid, maar wel minder frequent aangeboden. Het programma wordt goed bezocht en gewaardeerd door (in 2012) 208 gasten.

Raad en Daad (online)

Wekelijks geven twee raadsleden hun mening over een agendapunt. De meningen staan zowel in de Stadskrant, als online op www.haarlem.nl/raadendaad.

Stadskrant

Wekelijks besteden we in de rubriek Raad en Daad aandacht aan actuele onderwerpen die op de agenda staan van één van de commissies of de gemeenteraad.

Daarnaast hebben we dit jaar drie specials opgenomen: over het jaarverslag gemeenteraad 2011, de kadernota en een mid-term review.

Debatwedstrijd

Op donderdag 28 juni 2012 organiseerde de Griffie de eerste debatwedstrijd voor basisscholen. Leerlingen maken via deze wedstrijd op een leuke manier kennis met de lokale democratie/politiek.

2.13 Aandacht voor effectief samenspel met raad, BenW en ambtelijke organisatie

Na twee werkconferenties in 2011, vond in 2012 nog één werkconferentie plaats over effectief samenspel tussen gemeenteraad, B en W en ambtelijke organisatie. Vanuit de gemeenteraad namen de fractievoorzitters en de presidiumleden hieraan deel. Deze ervaring leert dat het goed is om in een nieuwe raadsperiode expliciet aandacht te besteden aan effectief onderling samenspel. Dit houden we in ieder geval vast voor de nieuwe raadsperiode.

Presidium beziet in overleg met fractievoorzitters en B en W of in 2013 ook nog een werkconferentie nuttig is.

2.14 Driehoek

In de wekelijkse driehoek stemmen burgemeester, gemeentesecretaris en griffier zaken af op het raakvlak van raad, B en W en ambtelijke organisatie.

2.15 Trainingen en kennisontwikkeling

Naast de aandacht van politieke partijen en fracties voor training en kennisontwikkeling, besteedt de raad als geheel hieraan aandacht. In september 2012 vond een trainingsavond plaats over sociale media, omgaan met de pers en (digitaal) snellezen.

Inhoudelijke kennisontwikkeling gebeurt tijdens informatieve raadsmarkten, gericht op kennisoverdracht.

Onderwerpen waren:

- Regionale samenwerking (in ABC)
- Bouwplan provincie Noord-Holland
- Grondbeleid (in ABC)
- Presentaties over Zijlpoort
- Uitvoering onderkant arbeidsmarkt
- Ecologisch beleidsplan
- Vertegenwoordiging in Gemeenschappelijke regelingen
- Bedrijfsvoering/HRM
- Meerjarenprogramma Grondexploitaties (MPG)
- Ontwikkeling gemeentelijke website
- Structuurvisie Openbare Ruimte
- Gesprekken met de RKC

2.16 Catering

In 2012 werd de maaltijdvoorziening op raadsavonden opnieuw aanbesteed. Uit een enquête kwam naar voren dat een overgrote meerderheid van de raadsleden de voorziening op prijs stelt. De uitkomst van de enquête is de basis geweest voor selectie van de nieuwe cateraar.

2.17 Kwaliteit stukken

Ook in deze raadsperiode is structureel aandacht gegeven aan de kwaliteit van de stukken, zoals die vanuit B en W en ambtelijke organisatie worden aangeleverd. Periodiek zijn de raadsleden

geënquêteerd over de kwaliteit van de stukken. In de organisatie is via trainingen aandacht gegeven aan deze kwaliteit. In het voorjaar van 2013 is de laatste enquête van deze raadsperiode afgerond.

3 Werkplan 2013

3.1 Inleiding

Zoals eerder aangegeven, heeft de Haarlemse raad ook in 2013 de ambitie om een goede gemeenteraad te zijn: goede, persoonlijke verhoudingen, naar buiten gericht, helder in processen en rolverdeling, inhoudelijk scherp debat, besluitvaardig en transparant over compromissen. In de loop van komend jaar zullen de raadsleden met en binnen hun politieke partijen ook tijd en aandacht gaan besteden aan de voorbereiding op de raadsverkiezingen van maart 2014. In de loop van het jaar worden de verkiezingsprogramma's en de kandidatenlijsten opgesteld.

3.2 Activiteiten en aandachtspunten

3.2.1 *Traject kadernota 2013*

De kadernota 2013, waarop de begroting voor 2014 wordt gebaseerd, wordt de laatste kadernota van deze raadsperiode. Het traject voor de voorbereiding van de kadernota wordt half februari besproken in de commissie Bestuur. Het gaat dan over het voorlopige financiële beeld en welke belangrijke thema's in de kadernota aan de orde komen en hoe deze worden voorbereid in samenspel tussen B en W en raad, vergelijkbaar met de werkwijze in 2011 en 2012.

3.2.2 *Aandacht voor processen en positionering van de raad*

Het presidium heeft zich voorgenomen om samen met de commissies en de griffie veel aandacht te geven aan de inrichting van besluitvormingsprocessen en het creëren van ruimte voor de raad om aan de voorkant van processen te sturen en te beïnvloeden. Te vaak ervaren de presidiumleden dichtgetimmerde processen en dichtgetimmerde stukken, waarbij het erg moeilijk is om nog wat te veranderen.

Het presidium verwacht in dit verband veel van de portefeuillehouders en de ambtelijke organisatie. Zij zijn degene die de besluitvorming van de raad voorbereiden en de raad werkelijk in positie kunnen brengen.

Belangrijke elementen in de gewenste manier van werken zijn:

- Serieus nemen van termijnagenda en jaarplanning;
- Aan het begin van processen agenderen van een startnotitie in de commissie (op het moment dat er nog niks is dichtgetimmerd);
- Van de kant van bestuurders en ambtenaren: een open houding t.o.v. de inbreng vanuit de raad;
- Van de kant van raadsleden eveneens aandacht geven aan de inrichting van processen en vervolgens ook de verantwoordelijkheid nemen voor gemaakte afspraken (zoals bijvoorbeeld m.b.t. het verdere proces opvang probleemgroep (voorheen unilocatie).

Een specifiek aandachtspunt zijn de onderwerpen waarover besluitvorming c.q. beïnvloeding plaatsvindt in verband regionale verbanden Zuid-Kennemerland of Metropoolregio Amsterdam. Ook hier zijn communicatie over de onderwerpen die kunnen worden verwacht, proceshelderheid en ruimte voor werkelijke inbreng vanuit de raden essentieel.

3.2.3 *Functioneren vergaderstelsel*

In 2012 is een evaluatie van het functioneren van het huidige vergaderstelsel gestart met het bespreken van een startnotitie in de commissie bestuur. In het voorjaar van 2013 vindt een bijeenkomst met de raad plaats in het kader van deze evaluatie. Tevens worden B en W en ambtelijke organisatie om input gevraagd. De uitkomst van de raadsbijeenkomst is richtinggevend voor het verdere verloop van dit project.

3.2.4 *Rekenkamercommissie*

In 2012 en 2013 blijft er vanuit politiek den Haag aandacht voor de rekenkamerfunctie. De verplichting tot het hebben van een rekenkamer(functie) blijft in de wet, ondanks een andersluidend advies van de VNG. Het ministerie van BZK overweegt in de Gemeentewet op te nemen dat

raadsleden geen deel meer kunnen uitmaken van een rekenkamercommissie, vanuit de zienswijze dat het lidmaatschap van raadsleden niet past bij de onafhankelijkheid van de onderzoeken van de rekenkamer(commissie)s.

De RKC zal een discussie over de samenstelling van de Haarlemse RKC meenemen in haarvolgende evaluatie die is gepland voor 2013. Bij het begin van de nieuwe raadsperiode in maart 2014 moeten de commissieleden (her)benoemd worden. De RKC wil dat moment aangrijpen om haar eigen effectiviteit te evalueren.

3.2.5 Evaluatie controlerende rol van de raad

Tijdens de bespreking van het RKC-rapport Zijlpoort in de raadsvergadering is aan de orde geweest of het zinvol is om als raad te reflecteren op de invulling van zijn controlerende functie en rol. Presidium stelt voor om hierover een bijeenkomst tijdens de raadsmarkt te houden.

3.2.5 Politieke activering en bewustwording

Het aantal mensen dat op één of andere manier actief deelneemt aan de lokale politiek, bijvoorbeeld binnen politieke partijen, neemt af. De gemeenteraad vindt politieke bewustwording en betrokkenheid bij de (lokale) politiek belangrijk en wil de politieke partijen ondersteunen.

3.2.5.1 Cursus gemeenteraadslid en communicatie over het raadswerk

In voorjaar 2013 geeft de burgemeester een kennismakingscursus voor Haarlemmers die geïnteresseerd zijn in raadslidmaatschap. Deze is bedoeld voor Haarlemmers die kennis willen maken met de politiek, terwijl ze nog niet perse hebben gekozen voor een bepaalde politieke partij. In andere gemeenten heeft een dergelijke cursus opgeleverd dat mensen politiek actief zijn geworden. Kennismaking met de politieke partijen is in de cursus opgenomen. De griffie organiseert de cursus en er wordt een beroep gedaan op raadsleden. De wervingscampagne voor deze cursus is tevens een mooi instrument om het werk van raadsleden in beeld te brengen. Hoewel de cursus niet exclusief voor jongeren is, zal de campagne zich wel in het bijzonder op hen richten.

3.2.5.2 Dag van de democratie

Pro Demos, het huis voor democratie en Rechtsstaat, organiseert op zaterdag 14 september 2013 (tevens open monumentendag) voor de eerste keer de landelijke Dag van de Democratie. Doel van de dag is om aandacht te vragen voor de betekenis van democratie en biedt de kans om de lokale politiek voor het voetlicht te brengen. Pro Demos neemt dit initiatief samen met de landelijke politieke partijen en de VVPG (vereniging lokale partijen). Voorgesteld wordt na te gaan of er bij fracties en Haarlemse politieke partijen bereidheid is om deel te nemen aan de Dag van de Democratie en mee te helpen aan een Haarlemse invulling.

3.2.6 Kennisontwikkeling

In het voorjaar van 2013 brengt de gemeenteraad een werkbezoek aan Gent. Er is gekozen voor Gent, omdat in deze stad door een verbinding van economie, ruimtelijk ontwikkeling, cultuur en citymarketing in de afgelopen decennia een voor Haarlem interessante ontwikkeling heeft doorgemaakt.

Tijdens de raadsmarkt zullen ook in 2013, naast de stadsgesprekken, informatieve bijeenkomsten voor raadsleden plaatsvinden.

3.2.7 Raadscommunicatie in 2013

In 2013 zetten we in op de volgende communicatiemiddelen.

Het bestendigen en zo nodig verder ontwikkelen van communicatiemiddelen die we tot nu toe inzetten

- Website/nieuwe BIS: dit is zowel belangrijk voor de externe als de interne communicatie.
- Stadskrant: wekelijks raad en daad, specials (2 á 3 maal per jaar)
- Persberichten met aankondiging van vergaderingen en verslagen van de raadsvergaderingen;
- Gast van de Raad
- Twitter
- (digitale) Folder – up tot date houden
- Jaarverslag gemeenteraad

Doelgroep jongeren (past ook bij de Haarlemse Stijl van communiceren)

- Debatwedstrijd
- Voorbereiding verkiezingen 2014

Communicatie ter voorbereiding op de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2014

- Cursus ‘Hoe word ik raadslid’ (voor de zomer 2013)
- Haarlemmers informeren over de gemeenteraadsverkiezingen
Speciale aandacht voor de doelgroep jongeren in de leeftijd van 10-21 jaar.

Communicatie over het proces kadernota 2013 en begroting 2014

Ter ondersteuning van de uitvoering van diverse communicatieactiviteiten heeft de griffie van medio januari tot ongeveer medio mei een stagiaire in dienst.

3.2.8 Vernieuwing BIS, digitalisering stukkenstroom en papierloos werken raadsleden

In 2012 heeft de griffie samen met verschillende betrokken afdelingen gewerkt aan de vervanging van het huidige BIS, dat zowel qua functionaliteit als qua systeem is verouderd. Op de tweede plaats is een project gestart voor de digitalisering van de stukkenstroom vanuit de ambtelijke organisatie naar griffie en raad. Hier zijn belangrijke voordelen op het punt van efficiency en betrouwbaarheid te realiseren. Deze beide projecten leiden in voorjaar 2013 tot een operationeel nieuw BIS, betrouwbaar en toegankelijk voor raadsleden en burgers, dat op een efficiënte manier vanuit de organisatie wordt gevuld.

Daarmee wordt dan een goede basis gecreëerd voor het papierloos werken door de raadsleden. Eerder heeft de raad zich hier per motie over uitgesproken. Vanaf voorjaar 2013 start een pilot met raadsleden om het papierloos werken voor te bereiden en te faciliteren. In dit project wordt ook nagedacht wat het aanbod qua ICT-apparatuur aan de nieuwe raad in voorjaar 2014 wordt.

Als het nieuwe BIS operationeel is onderzoekt de griffie de mogelijkheden tot vervanging van het woordelijk verslag van raadsvergaderingen door indexering van de audioverslagen.

Het digitaliseren van de stukkenstroom, het nieuwe BIS en het voorbereiden van papierloos werken betekenen een grote verandering in de werkprocessen van de griffie (en de afdelingen om ons heen), die in 2013 veel tijd en aandacht vraagt.

3.2.9 Uitzenden raadsvergaderingen

In 2010 heeft de raad de investering van €80.000.- in de raadzaal t.b.v. het uitzenden van de raadsvergaderingen via lokale televisie en internet geschrapt in het kader van de bezuinigingen. Op dit moment denkt Haarlem 105 na over een aanbod voor het maken van reportages c.q. het opnemen en uitzenden van (fragmenten van) raadsvergaderingen, waarbij voor de gemeente geen dure eenmalige investering in de raadzaal zou hoeven te doen. Ook het streamen van beeld en geluid van de vergaderingen via internet wordt hierbij betrokken.

3.2.10 Een veilige omgeving voor de raadsleden en bestuurders

Het presidium vindt het belangrijk om voorbereid te zijn op vervelende situaties of incidenten, zoals je die nu toch regelmatig in de publiciteit van elders tegenkomt.

Via een workshop over deze problematiek, het uitwisselen van normen, waarden en ervaringen, komen we tot een protocol, waarin staat waar je terecht kunt als er wat gebeurt en wat je dan kunt verwachten.

4 Werkplan griffie

4.1 Inleiding

In het werkplan van de griffie staat de rol van de griffie geformuleerd alsmede de werkzaamheden en aandachtspunten voor 2013, afgeleid van het werkplan van de gemeenteraad. De Haarlemse griffie is een zogeheten procesgriffie: het ten behoeve van de raad managen van beleidsprocessen binnen het netwerk van politiek-bestuur-ambtelijke organisatie-buitenwereld.

4.2 Positie griffie

De griffie heeft binnen de gemeentelijke organisatie een bijzondere positie, omdat zij buiten de hiërarchie van de gemeentelijke organisatie valt. Het werkgeverschap voor de griffie ligt bij de raad, die dit heeft neergelegd bij de raadsleden van het presidium.

De griffie wil deze bijzondere positie ten behoeve van de raad combineren met de ambitie om goede aansluiting te hebben op de ambtelijke organisatie. De griffie heeft immers dagelijks ontelbare contacten met de ambtelijke organisatie. Voor een deel betreft dit alle contacten met de hoofdafdelingen en de concernstaf die gaan over de planning van onderwerpen, de inrichting van processen, de kwaliteit van de stukken en informatie, de voortgang van zaken, de inhoudelijke ondersteuning van raad en raadsleden. Voor een ander deel betreft dit de contacten over de facilitaire ondersteuning van de raad, waarin de griffie samenwerkt met tal van onderdelen van m.n. de afdeling Middelen en Services. De griffie wil zich in deze contacten profileren als duidelijk, zakelijk, transparant, laagdrempelig, bereikbaar en collegiaal.

De griffie neemt deel aan tal van activiteiten van de ambtelijke organisatie: management development, managementforum, opleidingen Haarlemse School, sociale activiteiten en de interne sociale media.

In de contacten met de ambtelijke organisatie gaat het soms over het halen van termijnen. Tijdige aanlevering van informatie en stukken is geen doel op zich, maar is nodig en maakt het mogelijk om op een goede manier de communicatie over onderwerpen te verzorgen. Het griffieteam vindt het belangrijk om met de tijd mee te gaan en daardoor toegerust te zijn op de toekomst. Het gaat daarbij om een aantal punten die ook terugkomen in teamoverleggen en de personeelsgesprekken:

- Verantwoordelijkheid voor de eigen loopbaan en de ambitie om te ontwikkelen;
- Flexibiliteit in continue verandering;
- Nieuwsgierigheid, open staan, meedoen met de ontwikkelingen van de rest van de organisatie;
- Meekomen in het digitale tijdperk.

4.3 formatie en taken griffie

De Haarlemse griffie is, in vergelijking met andere procesgriffies in vergelijkbare gemeenten, relatief klein. Dit heeft consequenties voor de intensiteit van de taakinvulling en maakt voortdurende prioriteitstelling noodzakelijk. Dit wordt versterkt door de bezuiniging op de formatie van de griffie, waartoe de raad in 2010 heeft besloten. De achtergrond hiervan was dat de raad haar eigen ondersteuning (en budgetten) niet wilde ontzien, aan het begin van een ingrijpende bezuinigingsoperatie op de organisatie van de gemeente en de gesubsidieerde instellingen en verbonden partijen.

De griffie kan toch veel werk aan, vanwege een aantal factoren, zoals:

- Ervaren, flexibele en gemotiveerde medewerkers, die samen staan voor het geheel;
- Structureel laag ziekteverzuim;
- Afspraken over verlof opnemen tijdens het reces.

Deze factoren hebben er, in combinatie met het efficiënter maken van werkprocessen, toe geleid dat we in 2010 de eerste formatiereductie konden opvangen, zonder vermindering van de dienstverlening. Voor de laatste slag hierin, hopen (en rekenen) we op een positief effect van de digitalisering van de stukkenstroom en het nieuwe BIS.

In verband hiermee vangen we het vertrek van Ineke Hetem op tijdelijke basis op.

Om de griffie maar ook aanleverende afdelingen te ondersteunen bij de veranderingen in de werkprocessen als gevolg van de digitalisering van de stukkenstroom en het nieuwe BIS wordt een DIV-medewerker vanaf voorjaar 2013 gedurende twee jaar bij de griffie gedetacheerd.

4.4 Informatie voor raadsleden

In een tweewekelijkse nieuwsbrief, Griffienieuws, ontvangen de raadsleden informatie over huishoudelijke zaken. In Griffienieuws houdt de griffie een kalender bij van alle voor de raadsleden interessante bijeenkomsten.

4.5 Werkzaamheden

De griffie ondersteunt de raad in zijn functioneren. De werkzaamheden van de griffie bestaan uit de volgende clusters:

1. Ondersteuning Rekenkamercommissie, auditcommissie
2. Ondersteuning raad en commissies (incl. externe informatie, website, interactieve beleidsprocessen, en communicatie), seniorenconvent, presidium, advisering raadsleden, intermediaire rol t.a.v. inhoudelijke informatie en ambtelijke bijstand
3. Faciliteiten raad, raadsleden en beheer (regelen fractiebudgetten, organiseren en verzorgen informatie, tweewekelijks Griffienieuws, regelen benoemingen in raad en commissies, etc)
4. Ondersteuning ontwikkeling functioneren gemeenteraad

Naast de reguliere taken van de griffie is in dit werkplan een aantal meer projectmatige activiteiten opgenomen.

In het volgende overzicht voor 2013 zijn de direct productieve uren toebedeeld aan de verschillende werksoorten.

	Bezetting	Prod uren	RKC	Raad & commissies & advisering	Management & beheer	Projecten	Onvoorzien = 5 %
griffier, raadsadviseurs	2,75	3713	149	2214	794	240	176
communicatieadviseur	0,2	270			216	25	
secretaris RKC	0,89	1202	1202				
griffiebureau	1,3	1755		1148	581	15	
Totaal	5,14	6940	1351	3362	1591	280	176

4.6 Formatie

Een aantal productieve uren is gereserveerd voor bedrijfsvoering. Dat bestaat uit zaken als leidinggeven, werkplanning, budgetbeheer.

In de indirect productieve uren wordt aandacht besteed aan training en opleiding. Ook deelname aan griffiernetwerken, waarin uitwisseling tussen gemeenten plaatsvindt, vindt in deze uren plaats.

Actieve deelname van de griffie aan netwerken maakt het mogelijk om bij de ontwikkeling van de Haarlemse gemeenteraad aan te sluiten op en gebruik te maken van ideeën en ervaringen bij andere gemeenteraden en griffies. Griffiemedewerkers nemen deel aan netwerken op het gebied van raadscommunicatie en planning en control.

De griffier Ben Nijman neemt deel aan regionale netwerken en het netwerk 100.000+. Hij is lid van het bestuur van de Vereniging voor Griffiers.

4.7 Projecten

Voor projecten is zo'n 275 uur beschikbaar.

Projecten	Uren
Evaluatie functioneren vergaderstelsel	40

Campagne en cursus raadslid	20
Dag van de democratie	10
Kennisontwikkeling/werkbezoek	30
Vernieuwing BIS/digitalisering stukkenstroom/papierloos werken	120
Uitzenden raadsvergaderingen	15
Jaarverslag	35
Protocol omgaan agressie en bedreiging	10
	280

Het griffieteam

Francoise Draijer en Carla van Esveld	griffiebureau
Ben Nijman	griffier
Ingrid van Tienhoven	raadsadviseur, plv griffier
Marianne Blaauboer en	
Daphne Taets van Amerongen-Ingram	raadsadviseurs
Jane Caffé	secretaris rekenkamercommissie
Heske Pohlmann	communicatieadviseur

Op tijdelijke basis

Jessica Talaa-Hoogervorst	griffiebureau
Huib Akersloot	griffiebureau (vanuit DIV)
Helen Tamminga	stagiaire

en de missie

De griffie ondersteunt en adviseert de gemeenteraad,
zodat hij zijn werk goed kan doen